

**Apel
Rady Powiatu w Rybniku
z dnia 07 marca 2019 r.**

**dotyczący podjęcia przez Rząd RP skutecznych działań
wpływających na poprawę jakości powietrza w Polsce**

Oceny jakości powietrza na terenie województwa śląskiego wykonywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach wskazują na bardzo zły stan jakości powietrza w województwie ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłów PM 10, PM 2,5 oraz poziomu benzo(a)pirenu. Liczba dni z przekroczeniami w 2015 roku wyniosła nawet 117 dla lokalizacji województwa śląskiego. Stężenia w poprzednich latach wielokrotnie przekraczały dopuszczalne normy.

Powiat Rybnicki i Miasto Rybnik od wielu lat zmagają się z problemem niskiej emisji. Na początku 2017 roku w Rybniku odnotowano rekordowe stężenie pyłów PM 10, które wyniosło 3126% normy. W ciągu tylko dwóch ostatnich lat w Rybniku wystąpiło pięć tzw. poziomów alarmowych (przekroczenia pyłów PM 10 na poziomie 600% normy) i dwanaście tzw. poziomów informacyjnych (400% normy). W sposób znaczący tak duże stężenie zanieczyszczeń oddziałuje na bezpośrednie sąsiedztwo powiatu rybnickiego, na terenie którego większość gospodarstw ogrzewana jest kotłami węglowymi. Tym samym powiat również dotknięty jest problemem nadmiernej niskiej emisji zanieczyszczeń.

W naszym przekonaniu przygotowanie przez Rząd RP rozwiązań prawnych przy jednoczesnych działaniach władz samorządowych, wpłynie pozytywnie na zmniejszenie problemu niskiej emisji, w szczególności na terenie Górnego Śląska.

Rząd RP ma wszelkie mechanizmy oraz możliwości, by podjąć skuteczne działania zwalczające bardzo złą jakość powietrza. Niezwykle istotne jest przygotowanie zmian, które będą dotyczyły całego kraju, będą systemowe, a to kompetencja rządu. Należy także wspomóc samorządy wojewódzkie oraz lokalne w walce o poprawę jakości powietrza. W związku z powyższym apelujemy o przygotowanie regulacji prawnych obejmujących:

1. Wprowadzenie natychmiastowego zakazu handlu paliwami stałymi o niskiej jakości (obecne rozporządzenie umożliwia handel m.in. zawilgoconym i zasiarczonym miałem aż do 30 czerwca 2020 r.);
2. Obniżenie stawek podatkowych dla paliw uznawanych za niskoemisyjne lub OZE — pellet, gaz, energia elektryczna używana do celów grzewczych;
3. Zmiany w ustawach prawo budowlane i energetyczne, uprawniające samorządy do możliwości administracyjnego nakazywania podłączania się do istniejących sieci ciepłowniczych lub gazowych;
4. Wprowadzenie ogólnokrajowych przepisów umożliwiających kontrolę spalanych paliw stałych, kontrolę emisji pyłów z kominów i stosowanych urządzeń grzewczych w sektorze komunalno-bytowym;
5. Przyjęcie przepisów zaostrzających kary za wycinanie filtrów DPF, oraz uszczelnienie kontroli i dokumentacji jakości spalin samochodowych;
6. Rozbudowanie programu Czyste Powietrze o dodatkowe wsparcie finansowe dla terenów najbardziej dotkniętych niską emisją — program „Czyste Powietrze +”.

Ważnym jest, aby Rząd w swoich działaniach miał na uwadze specyfikę regionu Górnego Śląska, gdzie użytkowane systemy grzewcze w większym stopniu niż w pozostałych częściach Polski, oparte są na węglu kamiennym. W konsekwencji wskazany jest przeznaczenie większych środków, niż w innych regionach, na działania pozwalające zmienić sposoby ogrzewania na terenie Górnego Śląska. Jest to tym bardziej zasadne ze względu na wyjątkową gęstość zabudowy, spotykaną w Województwie Śląskim, istotnie odbiegającą od reszty Polski.

Wobec powyższego apelujemy również o zmianę kryteriów przyznawania dofinansowania w ramach programu Czyste Powietrze w taki sposób, aby uwzględniono opisaną wyżej specyfikę regionu Górnego Śląska.

Apelujemy o wprowadzenie ww. rozwiązań bez zbędnej zwłoki z zachowaniem czasu na konsultacje społeczne z samorządowcami, przedstawicielami organizacji pozarządowych oraz obywatelami.

Ponadto zapraszamy Gminy i Powiaty Górnego Śląska do udzielenia poparcia apelowi Rady Powiatu w Rybniku w celu wspólnego działania na rzecz zmiany rządowej polityki antysmogowej.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jan Tokarz